

عنوان مقاله:

ارزیابی مقدماتی ژنوتیپ های گلرنگ (*Carthamus tinctorius* L.) نسبت به بیماری بوته میری فوزاریومی

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فرآوری محصولات زراعی و باغی، دوره 0، شماره 29 (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

بهرام شریف نبی
قدرت اله سعیدی

خلاصه مقاله:

بوته میری گلرنگ یکی از مهم ترین بیماری های گلرنگ در منطقه اصفهان است. هدف از این بررسی شناخت عامل بیماری زای بوته میری در منطقه اصفهان و ارزیابی مقدماتی مقاومت نسبی ژنوتیپ های مختلف گلرنگ به این بیماری بود. در این پژوهش با نمونه برداری از بوته های آلوده از مزارع گلرنگ در منطقه اصفهان، گونه های مختلف فوزاریوم جداسازی شده و برای اثبات بیماری زایی جدایه های قارچ، از دو روش آزمایشگاهی و گلخانه ای استفاده شد. در ضمن ۶۰ ژنوتیپ گلرنگ شامل لاین های اصلاحی انتخاب شده از توده های بومی مختلف و ژنوتیپ های خارجی به منظور بررسی عکس العمل آنها به بیماری در یک طرح بلوک کامل تصادفی با سه تکرار در شرایط گلخانه مورد ارزیابی قرار گرفتند. آلودگی مصنوعی بوته ها از طریق تزریق سوسپانسیون اسپور قارچ عامل بیماری با غلظت ۱۰۶ اسپور در هر میلی لیتر سوسپانسیون در قسمت پائین طوقه و در مرحله طویل شدن بوته ها (۸ هفته بعد از کاشت) انجام گردید و طول منطقه نکروزه شدن در طوقه گیاه و درصد مرگ و میر مورد اندازه گیری قرار گرفت. نتایج آزمایش نشان داد که عامل بیماری بوته میری گلرنگ در منطقه اصفهان قارچ *Fusarium solani* بود و تفاوت معنی داری بین ژنوتیپ ها از لحاظ عکس العمل به بیماری وجود داشت. مقاوم ترین و حساس ترین ژنوتیپ به ترتیب لاین های اصلاحی IUTE۱۴۳۱۰ و IUTC۱۲۱ با میانگین نکروزه شدن ۶۷/۹ و ۳۳/۲۸ میلی متر و میزان مرگ و میر ۳۲ و ۷۰٪ بودند. براساس میانگین نکروزه شدن و درصد مرگ و میر، ژنوتیپ ها به صورت معنی داری به ۵ گروه مشخص شامل مقاوم (۷ ژنوتیپ)، نسبتا مقاوم (۱۹ ژنوتیپ)، متحمل (۲۹ ژنوتیپ)، نسبتا حساس (۳ ژنوتیپ) و حساس (۲ ژنوتیپ) گروه بندی شدند. واریته های تجاری خارجی شامل AC Stirling و Saffire در گروه متحمل و AC Sunset در گروه نسبتا مقاوم قرار داشتند. توده بومی کوسه که در منطقه اصفهان به طور وسیع کشت می گردد، جزء گروه ژنوتیپی حساس بود. ضرایب تنوع فنوتیپی (۸۵/۲۳٪) و ژنتیکی (۳۲/۱۸٪) و وراثت پذیری عمومی نسبتا بالا (۵۹٪) برای نکروزه شدن و هم چنین ضرایب تنوع فنوتیپی (۲۵٪) و ژنتیکی (۲۱٪) و وراثت پذیری عمومی بالا (۷۳٪) برای میزان مرگ و میر نشان داد که تنوع ژنتیکی کافی برای مقاومت به بیماری وجود دارد و انتخاب برای ژنوتیپ های مقاوم به بیماری پوسیدگی ریشه فوزاریومی می تواند موثر باشد.

کلمات کلیدی:

Safflower, , root rot, Tolerance, Genotypes, گلرنگ، بوته میری فوزاریومی، تحمل نسبی، ژنوتیپ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1219392>

